

Programma van de studiereis naar de Oostkantons - Hoge Venen - Grensmaas - regio Düren/Köln (D). 18-20 maart 2010

Thema-excursie (ecologisch-)duurzame rurale ruimtelijke planning, (ecologisch-)duurzame stedenbouw en bio-ecologisch bouwen.
Milieuvriendelijker omgaan met afval en materialen, met verkeer, met de waterketen en met de energieketen
Leiding: Erik Rombaut en Thomas Lootvoet

Dit initiatief kadert in:

Het vak milieukunde en ecologisch-duurzame stedenbouw en ruimtelijke planning voor het 1ste masterjaar van de opleiding Stedenbouwkunde en ruimtelijke planning van het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas te Gent/Brussel.

Het vak **environmental sustainability** voor de Engelstalige 2de Master Architectuur van het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas te Gent.

De **jaarlijkse studiereis** van het VIBE vzw, Vlaams instituut voor bio-ecologisch bouwen en wonen, VIBE vzw, Grotesteenweg 91, B-2600 Antwerpen-Berchem, 03/218.10.60, info@vibe.be, www.vibe.be. Kleinere wijzigingen van het programma blijven nog mogelijk.

Donderdag 18 maart 2010

08u00 stipt: Vertrek. met een autocar aan het NMBS-station Berchem - Antwerpen. De reis gebeurt met een touringcar van ADS-Tuytens bvba (03/2390136) Antwerp Driving Services Blauwe Steenstraat 89 B-2550 Kontich ; info@ads-autocars.be

Ca 10u30: Verzamelen in het biologisch station Mont Rigi (Hoge Venen). Université de Liège, Station scientifique des Hautes-Fagnes : Rue de Botrange, 137 B-4950 Robertville
Tél + 32 80 447220 <http://www2.ulg.ac.be/sshf>

Bezoek aan het biologisch station Mont Rigi.

Geleide wandeling met **picknick** door de Fagne Poleur (Mont Rigi) met aandacht voor

Ontstaan van hoogveengebieden/ecologie van hoogveen in Europa.

Noodzakelijk intern natuurbeheer van hoogveen reservaten

Noodzakelijk extern beheer en ruimtelijke planning. Instellen van kerngebieden en buffergebieden via de Waalse ruimtelijke plannen.

Problemen, resultaten, perspectieven.

15u00: Geleid bezoek ter plaatse aan de industriezone Kaiserbaracke **voor 10 tot 15 deelnemers.**

Inleiding over industriezone Kaiserbaracke , Holzstrasse 5,4770 Amel (Born) door Guido Schockaert of Yves CRITS, +32 475 67 70 92; +32 80 54 01 51 ; yves.crits@4energyinvest.com ; yves.crits@renogen.be ; www.4energyinvest.com

De **industriezone Kaiserbaracke** heeft een industrieel ecosysteem opgestart. Het houdt in dat bedrijven in elkaars buurt trachten om elkaars afvalstromen, waterstromen, energiestromen of

grondstoffenstromen te gebruiken,; hergebruiken of verminderen. In dit geval zijn er vier bedrijven betrokken uit de hout industrie: Renogen ; Belwood Amel ; Delhez bois ; Holz Niessen

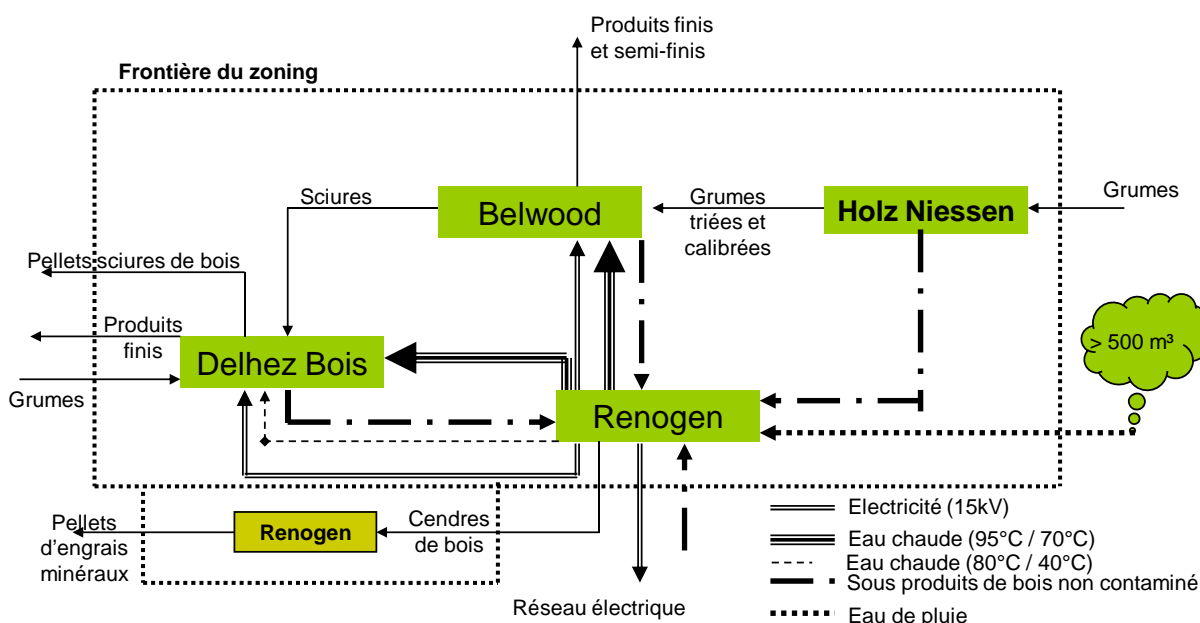
- ❑ Delhez Bois et Belwood peuvent allouer leurs ressources financières au développement de leurs propres activités (**externalisation des investissements** de production de chaleur et électricité)
- ❑ Valorisation de sous produits considérés comme « déchets »: **transformation d'une charge en revenu** pour clients industriels
- ❑ Client industriel peut arrêter de produire son électricité dont il a besoin, et il peut se développer AVEC une certaine maîtrise de l'évolution de ses coûts d'énergie
- ❑ Production décentralisée permettant d'améliorer la qualité de fourniture électrique locale
- ❑ Cogen à partir de combustibles renouvelables: **Participation** importante aux **efforts de la collectivité pour la réduction d'émissions** de gaz à effet de serre: CO₂, SO_x (CO₂: fourniture d'électricité verte équivalente à la consommation de plus de 25.000 ménages + fourniture de chaleur équivalente à plus de 15 millions de litres de mazout)
- ❑ Valorisation des "100 %" des matières premières rentrantes sur le zoning industriel

In onderstaand schema kan je al een indruk krijgen van het opgezette netwerk.

3) Concept du projet intégré durable entre Holz Niessen-Belwood-Delhez Bois-Clean Box et Renogen

Concept Renogen = concept « zéro déchet »

ca 15u30: Bezoek aan de nagelnieuwe productie eenheid van cellulose isolatie materiaal Isocell in Schoppen/Amel <http://www.isocell.at> voor de rest van de deelnemers.

Isolatie met papiervlokken (cellulose) is een milieuverantwoorde wijze om te isoleren. Cellulosevlokken verkregen trouwens het strenge Natureplus label (<http://natureplus.org/>)

Im Mai 2008 ging das neue Werk CPB s.a. im Belgischen Amel mit der Zelluloseproduktion in Betrieb. Der neue Standort verkürzt die Transportwege und gewährleistet die pünktliche Belieferung der nördlichen Vertriebsländer.

Ca 19u00: avondmaal langs de snelweg naar Köln in regio Aachen.

Ca 21u30: Aankomst in Köln jeugdherberg

Jugendherberge Köln-Riehl - City Hostel ,An der Schanz 14 ,D-50735 Köln

Tel.: +49-(0)221-97651349 ;Fax: +49-(0)221-761555 ; www.koeln-riehl.jugendherberge.de

Vrijdag 19 maart 2010

ca 7u30 Ontbijt in de jeugdherberg.

Meeting in the conference room of the Stadthaus in Köln-Deutz, on the 16th floor.

9h00-9h45

An overview of the services of 'das eco-**INSTITUT** Köln' and the presentation of some results, with a focus on the relationship with natureplus and the **The Sentinel-Haus® Institute**.

Dr. Frank Kuebart

eco-**INSTITUT** GmbH

Sachsenring 69 ; 50677 Köln

0221-931 245-67 ;Fax 0221-931 245-33

fkuebart@eco-institut.de

9h45-10h30

Presentation of some research about the 'urban heat island' effect in Köln / Erkenntnisse zu städtischen Hitzeerscheinungen und erste städtebauliche Lösungsansätze zur Minderung der thermischen Belastungssituation in Köln.

Susanne Lippke

Stadt Köln

Stadtplanungsamt

Planungsteam 1 - Innenstadt/Deutz und zentrale Planungsangelegenheiten Umweltprüfung

0221/ 221-24622

Susanne.lippke@stadt-koeln.de

10h30-11h00 Break

11h00-11h45

Presentation on the green structure planning in the region of Köln.

Dr. Joachim Bauer

Amt für Landschaftspflege und Grünflächen, Stadtgrün und Forst

Stadthaus Deutz

Willy-Brandt-Platz 2 ; 50679 Köln

0221/ 221-26036

Joachim.bauer@stadt-koeln.de

(Probably lecture in coordination with the regionale 2010 Agentur ?)

11h45-12h30

Presentation on flood prevention and water management of the River Rhine

Herr Reinhard Vogt

Hochwasserschutzzentrale Stadtentwässerungsbetriebe AöR

Herr Reinhard Vogt

Willy-Brandt-Platz 2 ; 50679 Köln

0221/ 221-24202

Reinhard.vogt@steb-koeln.de

ca 13u00: Middagmaal in de stad.

Gevolgd door een bezoek aan een aantal stedenbouwkundige eco-projecten in de regio Köln

14h30: Autofreie Siedlung Stellwerk 60 in Köln-Nippes (geleid door Ralph Herbertz ; Hans-Georg Kleinmann). Deze autovrije woonwijk met 400 woonegelegenheden wordt gebouwd op een gesaneerde brownfield, op oude werkplaatsen van de spoorwegmaatschappij. De bouw is in 2006 gestart en is nog niet helemaal afgerond.

<http://www.nachbarn60.de> ; <http://stellwerk60.de> ; <http://www.autofreie-siedlung-koeln.de>

16h30: Ökosiedlung Köln-Blumenberg. Deze kleine 'donkergroene' woonwijk met 14 woonegelegenheden ligt te midden van de grotere woonbuurt nabij het S-Bahn station Blumenberg. Trefwoorden zijn hier duurzame materialen (cradle to cradle), vegetatiedaken, hernieuwbare energie.

<http://www.oekosiedlungen.de/blumenberg>

17h00: Solarsiedlung Köln Bocklemünd

De LEG (Landesentwicklungsgesellschaft NRW) saneert hier een aantal meergefamiliehuizen en hoogbouw uit de jaren 1960-1970. Isolatie en grootschalige introductie van zonenergie zijn de speerpunten. Meteen een ideaal moment om stil te staan bij de problemen van de bestaande woningvoorraden. Hoe maak je de enorme aantallen bestaande appartementen energiezuiniger en milieuvriendelijker?

We bezoeken een aantal afgewerkte projecten en een hoogbouw project in uitvoering.

<http://www.energieagentur.nrw.de/solarsiedlungen>

ca 18u30 Avondmaal in de jeugdherberg. Vrije avond. Overnachting in de jeugdherberg van Köln.

Jugendherberge Köln-Riehl - City Hostel ,An der Schanz 14 ,D-50735 Köln

Tel.: +49-(0)221-97651349 ; Fax: +49-(0)221-761555 ; www.koeln-riehl.jugendherberge.de

Zaterdag 20 maart 2009

8u00: Ontbijt in de jeugdherberg

Ca 10u00- 11u30: Bezoek Niederzier. EUT Haustechnik GbR ; Forstweg 15 ; 52382 Niederzier. Tel 02428-819888 ; info@enus.de ; www.enus.de

We bezoeken in het dorp Niederzier een passivhuis annex een bedrijf in energie- en milieutechniek met bureel, productie- en expositieruimten (laagenergie standaard). Het bedrijf berekent en bouwt energiesparende huistechnologie (zoals houtpellet-verwarming, solartechniek, ...). Andere trefwoorden: leembouw, cellulose-isolatie, natuurvriendelijke materialen, houtbouw, ventilatie met warmteterugwinning, regenwaterbeheer, ... (www.eut-haustechnik.de)

Ca. 13u00: Middagpauze en middagmaal in Dilsen Stokkem:

<http://www.dewissen.be> ; **Maascentrum De Wissen** , Maaspark, 3650 Dilsen-Stokkem Tel + 32 (0)89 75 21 71 ; Fax + 32 (0)89 75 21 72 ; info@dewissen.be

14u00:

Theoretische inleiding 'integraal Waterbeheer en Natuurbeheer in de Gemeenschappelijke Maasvallei'. (in het auditorium De Wissen) door Lambert Schoenmaekers, Projectleider Maasvallei bij het 'Regionaal Landschap Kempen en Maasvallei' <http://www.rlkm.be/nl/maasvallei>.

Film over 'De Maas'

Ca 15u15 - 17u00: Natuurwandeling en/of fietstocht langs de nieuwe natuurgebieden in de winterbedding van de GrensMaas. Processen en patronen, relatietheorie van VAN LEEUWEN. Begrazingsbeheer en overstromingsdynamiek.

Ca 17u00: vertrek naar Berchem

Ca 18u30: Aankomst in Berchem aan het NMBS station

U bent pas definitief ingeschreven voor deze studiereis als U het volledige bedrag heeft overgemaakt op rek 523-0800593-30 van VIBE vzw, Grote Steenweg 91, B-2600 Antwerpen-Berchem met vermelding ***studiereis Köln 2010***.

de prijzen (BTW inbegrepen):

250,00 euro voor studenten en docenten

300,00 euro voor VIBE leden die langer dan 5 jaar lid zijn

350,00 euro voor de overige leden

425,00 euro voor niet-leden

RESERVEER VOORAL SNEL UW PLAATS BIJ VIBE vzw door te betalen.

In de kostprijs is **inbegrepen**: busreis, overnachtingen + ontbijt, het middagbroodje op zaterdag, één avondmaal op vrijdag, bezoeken, gidsen en rondleidingen.

Wat **niet inbegrepen** is, zijn de middagbroodjes op donderdag en vrijdag en één avondmaal op donderdag. Zorg zeker voor een uitgebreide **picknick** voor de eerste donderdagmiddag en wat **zakgeld**.

Voor alle info:

Contacteer Erik ROMBAUT (1) 03/7707147 , erik.rombaut@scarlet.be of Thomas LOOTVOET (2) , info@vibe.be

(1) Bioloog.

Assistent oecologie en milieukunde. Hogeschool voor wetenschap en kunst, departement architectuur Sint-Lucas, te Gent/Brussel. Lector biologie en milieukunde. KaHo Sint-Lieven, departement Sint-Niklaas.

(2) Ingenieur-Architect.

Voorzitter van VIBE vzw, Het Vlaams Instituut voor Bio/oecologisch bouwen en wonen,